

Các Thuốc Chủng Ngừa Bệnh Viêm Não Hóa Trị Bốn Meningococcal Quadrivalent Vaccines

Việc chủng ngừa đã cứu thêm được nhiều mạng người tại Canada trong 50 năm vừa qua hơn bất cứ biện pháp y tế nào khác.

Các thuốc chủng ngừa bệnh viêm não hóa trị bốn là gì?

Các thuốc chủng ngừa bệnh viêm não hóa trị bốn bảo vệ chống lại 4 loại vi khuẩn gây bệnh viêm não: loại A, C, Y và W-135. Có 2 loại thuốc chủng ngừa hóa trị bốn:

- Thuốc chủng ngừa polysaccharide (Menomune®); và
- thuốc chủng ngừa liên hợp (Menactra® và Menveo™).

Các loại thuốc chủng ngừa liên hợp thường được sử dụng hơn vì chúng cho sự bảo vệ chống lại bệnh lâu dài hơn. Các thuốc chủng này được chấp thuận bởi Bộ Y Tế Canada.

Các thuốc chủng ngừa bệnh viêm não hóa trị bốn không phải là một phần của lịch trình chủng ngừa theo thông lệ ở tuổi thơ được chính phủ bao trả tại B.C. Tuy nhiên, thuốc chủng bệnh viêm não loại C thì được chính phủ bao trả. Để biết thông tin về việc chủng ngừa bệnh viêm não loại C theo thông lệ cho trẻ em, xin xem [HealthLinkBC File #23a Thuốc chủng ngừa liên hợp chống bệnh viêm não loại C](#).

Ai nên chủng ngừa?

Một số trẻ em và người lớn có các vấn đề về sức khỏe hoặc tình trạng bệnh y khoa khiến họ có nhiều nguy cơ bị nhiễm vi trùng bệnh viêm não. Thuốc được chích miễn phí cho những người này, kể cả những người:

- không có lá lách hoặc lá lách không hoạt động đúng mức;
- có các rối loạn hệ miễn nhiễm bao gồm bỏ thể, chất properdin hoặc thiếu yếu tố D, hay thiếu kháng thể chủ yếu;
- đã cấy ghép tế bào tiểu đảo hoặc cơ quan nội tạng, hoặc những người đang chờ để được cấy ghép;

- đã có cấy ghép tế bào gốc;
- đã tiếp xúc gần gũi với người mắc bệnh viêm não loại A, Y hoặc W-135, hoặc những người được cơ quan y tế công cộng xác định là có nguy cơ bị lây nhiễm với các bệnh này trong thời gian có sự bộc phát dịch bệnh tại B.C.

Thuốc chủng ngừa cũng được đề nghị chích, nhưng không được cung cấp miễn phí cho những người sau đây:

- các nhân viên phòng xét nghiệm thường xuyên tiếp xúc với vi khuẩn bệnh viêm não;
- những người trong quân đội; và
- những người sống hoặc du lịch đến một khu vực nơi có nhiều nguy cơ của bệnh viêm não.

Để biết thông tin về các nơi du lịch có nhiều nguy cơ, xin liên lạc với một y viện chủng ngừa du lịch.

Thuốc chủng ngừa thường được chích 1 liều. Đôi khi có thể cần phải chích liều thứ nhì. Chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị có thể cung cấp cho quý vị thông tin này.

Những người không hội đủ điều kiện để được chích ngừa miễn phí, nhưng muốn được bảo vệ chống lại các dạng A, C, Y và W-135 của bệnh có thể mua thuốc chủng ngừa hóa trị bốn tại hầu hết các y viện chích ngừa du lịch và tại các tiệm thuốc tây.

Điều quan trọng là phải giữ tất cả hồ sơ của các sự chủng ngừa trong quá khứ.

Các lợi ích của thuốc chủng ngừa là gì?

Thuốc chủng ngừa là cách tốt nhất để bảo vệ chống lại việc bị bệnh viêm não, một bệnh nghiêm trọng và đôi khi gây tử vong.

Khi quý vị chủng ngừa, quý vị cũng giúp bảo vệ cho những người khác nữa.

Các phản ứng có thể có sau khi chủng ngừa là gì?

Thuốc chủng ngừa rất an toàn. Chích ngừa thì an toàn hơn là để bị bệnh viêm não.

Các phản ứng thông thường đối với thuốc chủng có thể bao gồm đau nhức, bị đỏ và sưng ở nơi được chích thuốc. Nhức đầu, đau nhức bắp thịt, bị ớn lạnh, sốt, mệt mỏi, khó chịu trong người, ăn uống mất ngon, buồn nôn hoặc tiêu chảy cũng có thể xảy ra sau khi chích ngừa. Các phản ứng này thường nhẹ và nói chung chỉ kéo dài từ 1 đến 2 ngày.

Có thể cho uống Acetaminophen hoặc Tylenol® nếu bị sốt hoặc đau nhức. KHÔNG nên cho bất cứ người nào dưới 20 tuổi uống ASA hoặc Aspirin® vì rủi ro bị Hội chứng Reye.

Muốn biết thêm chi tiết về Hội Chứng Reye, hãy đọc [HealthLinkBC File #84 Hội chứng Reye](#).

Điều quan trọng là phải ở lại y viện trong 15 phút sau khi chích bất cứ loại thuốc chủng nào bởi vì có một rủi ro cực kỳ hiếm thấy của sốc phản vệ được gọi là phản ứng toàn thân ảnh hưởng tới hệ tuần hoàn (anaphylaxis) đe dọa đến tính mạng. Điều này có thể bao gồm nổi ban đỏ (hives), khó thở, hoặc sưng cổ họng, lưỡi hay môi. Nếu điều này xảy ra sau khi quý vị rời y viện, hãy gọi **9-1-1** hoặc số điện thoại cứu cấp tại địa phương. Phản ứng này có thể chữa trị, và xảy ra cho ít hơn 1 người trong số một triệu người được chủng ngừa.

Điều quan trọng là phải luôn luôn báo cáo các phản ứng nghiêm trọng hoặc không ngờ trước cho chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị biết.

Những ai không nên chủng ngừa?

Hãy hỏi chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị nếu quý vị hoặc con quý vị đã có một phản ứng dị ứng đe dọa đến tính mạng với bất kỳ một liều thuốc chủng bệnh viêm não nào trước đây, hoặc với bất cứ thành phần nào của thuốc chủng, hoặc với nhựa latex.

Không cần phải trì hoãn việc chủng ngừa do bị cảm lạnh hoặc bị bệnh nhẹ khác. Tuy nhiên, nếu quý vị có điều lo ngại, hãy hỏi chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị.

Bị mắc bệnh viêm não là gì?

Bệnh viêm não gây nên bởi vi trùng hoặc vi khuẩn. Nhiễm trùng não gây nên bởi các dạng vi trùng A, C, Y và W-135 thì rất hiếm có tại B.C. Kể từ năm 2009, đã có ít hơn 10 ca mỗi năm. Tuy hiếm, nhưng bệnh có thể gây nên những sự nhiễm trùng nghiêm trọng và đe dọa đến tính mạng bao gồm viêm màng não, một sự nhiễm trùng màng bao ngoài vỏ não, và nhiễm trùng huyết, một sự nhiễm trùng máu. Cứ mỗi 100 người bị bệnh thì có từ 10 đến 15 người sẽ tử vong, ngay cả khi họ được điều trị. Các biến chứng vĩnh viễn của việc bị nhiễm trùng bao gồm hoại não, bị điếc, và cụt tay chân.

Bệnh viêm não lây lan từ người này sang người khác qua việc ho, nhảy mũi, hoặc tiếp xúc mặt sát với mặt. Bệnh cũng có thể lây qua nước miếng hay khi khạc, nhổ nước miếng. Điều này có thể xảy ra qua các hoạt động chẳng hạn như hôn hít hoặc ăn uống chung, hút thuốc lá chung, xì chung son môi, uống chung các chai nước, và xì chung đồ ngậm bảo vệ răng miệng khi chơi thể thao, hoặc ngậm miệng các loại nhạc cụ.

Ứng Thuận Của Vị Thành Niên Chính Chẩn

Cha mẹ hoặc người giám hộ và các con nên nói chuyện với nhau về vấn đề chủng ngừa. Sẽ có nỗ lực xin phép cha mẹ/người giám hộ hoặc người đại diện ưng thuận trước khi chủng ngừa. Tuy nhiên, luật cho phép trẻ em dưới 19 tuổi hiểu được các lợi ích và các phản ứng có thể xảy ra của mỗi loại thuốc chủng và rủi ro khi không chủng ngừa thì có thể ưng thuận hoặc từ chối chủng ngừa.

Muốn biết thêm các đề tài của HealthLinkBC vào www.HealthLinkBC.ca/healthfiles hoặc đến phòng y tế công cộng tại địa phương quý vị.

Bấm vào www.HealthLinkBC.ca hoặc gọi số **8-1-1** để biết chi tiết và các dịch vụ sức khỏe không cấp thiết tại B.C.

Muốn tìm sự trợ giúp cho người điếc và khiếm thính, gọi số 7-1-1 tại B.C.

Có dịch vụ dịch thuật với hơn 130 ngôn ngữ khi có yêu cầu của quý vị.